

YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2011/15996
Karar No. 2013/10134
Tarihi: 13.05.2013

İlgili Kanun / Madde
506 S.SSK/24

- **ANA BABAYA ÖLÜM AYLIĞI BAĞLANMASI**
- **AYLIK VE GELİRLERİN BİRLEŞMESİ**
-

ÖZETİ Somut olayda; sigortalının iş kazası sonucu, bekar ve çocuksuz olarak öldüğü anlaşılmaktadır. Hak sahibi annenin iş kazası kolundan gelire ve ölüm sigortası kolundan aylığa hak kazandığı açıktır. Ancak, 506 sayılı Yasanın 92.maddesine göre, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan aylık ve gelirler birleşirse, sigortalıya veya hak sahibine bu aylık ve gelirlerden yüksek olanın tümü, eksik olanın da yarısı bağlanır. Bu aylık ve gelirler eşitse, iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından bağlanan gelirin tümü, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından bağlanan aylığın da yarısı verilir.

Dava, davacının davalıya 01.07.2005-18.08.2007 tarihleri arasında ödenen aylıkların tahsili için yapılan icra takibine vaki itirazın iptali ve icra inkar tazminatı istemine, karşı dava ise, Kurumun ölüm aylığının iptaline yönelik işleminin iptali istemine ilişkindir.

Mahkemece, ilamında belirtildiği şekilde asıl ve karşı davanın reddine karar verilmiştir.

Hükmün, tarafların vekilleri tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Hasan Özcan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Davalı-karşı davacının oğlunun 10.06.2005 tarihinde iş kazası sonucu vefat etmesi nedeniyle, hak sahibi olan davalı-karşı davacıya 25.07.2005 tarihli tahsis talebi üzerine 01.07.2005 tarihinden itibaren ölüm aylığı ve 17.08.2006 onay tarihli işlemle 10.06.2005 tarihinden itibaren ölüm geliri bağlanmıştır. Kurum, olayın iş kazası olması nedeniyle, davalı-karşı davacıya, 506 sayılı Yasanın 24. maddesine göre iş kazası meslek hastalığı kolundan gelir bağlanması gerektiği, bu durumda ise 506 sayılı Yasanın 69.maddesi uyarınca ölüm aylığı bağlanamayacağı gerekçesiyle, davalı-karşı davacının ölüm aylığı kesilerek yersiz ödenen aylıkların iadesi talep edilmiştir.

506 sayılı Yasanın 24. maddesinde, "Sigortalının ölümü tarihinde eşine ve çocuklarına bağlanması gereken gelirlerin toplamı, sigortalının yıllık kazancının %70'inden aşağı ise, artanı, eşit hisseler halinde sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmayan veya 2022 sayılı Kanuna göre bağlanan aylık hariç olmak üzere buralardan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almayan ana ve babasına gelir olarak verilir. Ancak, bunların her birinin hissesi sigortalının yıllık kazancının %70'inin dörtte birini geçemez.

Sigortalının ölümü ile eşine ve çocuklarına bağlanabilecek gelirlerin toplamı, sigortalının yıllık kazancının %70'inden aşağı değilse ana ve babanın gelir bağlanma hakları düşer." hükmüne, 69. maddede ise; "Sigortalının ölümü tarihinde eşine ve çocuklarına bağlanması gereken aylıkların toplamı, sigortalıya ait aylıktan aşağı olursa, artanı, eşit hisseler halinde, sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi çalışmayan veya 2022 sayılı Kanuna göre bağlanan aylık hariç olmak üzere buralardan her ne ad altında olursa olsun gelir veya aylık almayan ana ve babasına aylık olarak verilir. Ancak, bunların her birinin hissesi sigortalıya ait aylığın %25'ini geçemez.

Sigortalının ölümü ile eşine ve çocuklarına bağlanabilecek aylıkların toplamı, sigortalıya ait aylıktan aşağı değilse ana ve babanın aylık bağlanma hakları düşer." hükmüne yer verilmiştir.

Somut olayda; sigortalının iş kazası sonucu, bekar ve çocuksuz olarak öldüğü anlaşılmaktadır. Hak sahibi annenin iş kazası kolundan gelire ve ölüm sigortası kolundan aylığa hak kazandığı açıktır. Ancak, 506 sayılı Yasanın 92.maddesine göre, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan aylık ve gelirler birleşirse, sigortalıya veya hak sahibine bu aylık ve gelirlerden yüksek olanın tümü, eksik olanın da yarısı bağlanır. Bu aylık ve gelirler eşitse, iş kazaları ile meslek

hastalıkları sigortasından bağlanan gelirin tümü, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından bağlanan aylığın da yarısı verilir.

O halde mahkemece yapılacak iş, davalı-karşı davacının hem ölüm aylığına hem de iş kazası kolundan gelire hak kazandığı ve 506 sayılı Yasanın 92. maddesi hükmüne göre ölüm aylığı daha yüksekse tamamının, iş kazası gelirinden düşükse veya eşitse yarısının bağlanması gerektiği gözetilerek, davalı-karşı davacıya yersiz ödenen aylık miktarı belirlenerek, davalı-karşı davacının ölüm geliri tahsis talebinde ölüm aylığı aldığını bildirmesi karşısında, iadesi gereken yersiz ödemelerin belirlenmesinde 5510 sayılı Yasanın 96. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin “Kurumun hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren (Değişik ibare:13.02.2011 - 6111 S.K./44.mad) yirmidört ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, (Değişik ibare:13.02.2011 - 6111 S.K./44.mad) yirmidört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan, itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte, ilgililerin Kurumdan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilir, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınır.” hükmü nazara alınarak, varılacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, eksik araştırma ve hatalı değerlendirme sonucu, yazılı şekilde hüküm kurulması, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O hâlde, tarafların vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ:Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 13.05.2013 gününde oybirliğiyle karar verildi.